

KRONIKA

▲ Zgodnie z tradycją, na początku roku TWÓRCY KULTURY I LUDZIE SZTUKI SPOTYKAJĄ SIĘ Z PRZEDSTAWICIELAMI NAJWYŻSZYCH WŁADZ. Tegoroczne spotkanie, 12 bm. w Urzędzie Rady Ministrów, pod wieloma względami różniło się od poprzednich. Po raz pierwszy do pałacu przy Krakowskim Przedmieściu przybyło wielu wybitnych ludzi kultury, dotąd na tych uroczystościach nieobecnych. Do minimum ograniczono też oficjalny protokół. Witając przybyłych minister kultury i sztuki Izabella Cywińska podkreśliła, iż stanowią oni tylko część tych, których chciałaby zaprosić, ale swoje słowa adresuje do wszystkich ludzi kultury. W spotkaniu uczestniczyli prezydent RP Wojciech Jastrzębski, premier Tadeusz Mazowiecki i marszałek Sejmu Mikołaj Kozakiewicz.

▲ 12 bm., w przeddzień 70. rocznicy urodzin JERZEGO BOBERA, w „Krakowskiej Kuźnicy” udekorowano Jubilatę Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Jerzy Bober, laureat nagrody m. Krakowa, wieloletni aktywny członek ZLP, autor m. in. powieści „Rozstaje” i „Podróży komicznych” związanych z osobą Antoniego Fertnera, od blisko 30 lat jest recenzentem teatralnym „Gazety Krakowskiej”.

▲ Nowym PREZESEM POLSKIEJ AKADEMII NAUK został 18 bm. prof. ALEKSANDER GIEYSZTOR. Kandydując na to stanowisko zrezygnował on z funkcji wiceprezesa akademii, którą Zgromadzenie Ogólne powierzyło mu na poprzednim posiedzeniu. Tak więc w wyborach uzupełniających skład Prezydium czwartym wiceprezesa akademii został prof. Władysław Findeisen. Zgodnie z obowiązującymi dotychczas zasadami, do władz akademii należy mianowany przez prezydenta sekretarz naukowy. Na funkcję tę prof. A. Gieysztor wysunął kandydaturę prof. Leszka Kuźnickiego, pełniącego funkcję wiceprezesa PAN. W konsultacyjnym głosowaniu kandydatura ta została pozytywnie zaopiniowana przez Zgromadzenie Ogólne PAN.

▲ Historyk sztuki BARBARA MAJEWSKA została mianowana nowym DYREKTOREM WARSZAWSKIEJ „ZACHĘTY”. Przed objęciem tej funkcji pracowała w „Interpressie” oraz Centrum Sztuki Współczesnej. Dotychczasowy dyrektor Mieczysław Ptaśnik przeszedł na emeryturę.

▲ 16 bm. odbyło się w Warszawie PLENARNE POSIEDZENIE POROZUMIENIA WYDAWCÓW — grupującego ponad 50 oficyn państwowych, spółdzielczych i organizacji społecznych. Przyjęto oświadczenie, w którym stwierdza się m. in., iż ZAGROZENIE DLA BYTU POLSKIEJ KSIĄŻKI staje się coraz silniejsze. W ciągu kilku miesięcy ceny papieru wzrosły kilkakrotnie, a od 15 stycznia br. nastąpiła dalsza ich podwyżka o ok. 200 proc. W rezultacie cena papieru potrzebnego na wydrukowanie książki sięga do 13 tys. zł za 1 kg. W ostatnich dniach kilkakrotnie wzrosły ceny usług poligraficznych. Spodziewać się należy, że po uwzględnieniu innych czynników wpływających na koszt książki, cena detaliczna książki o przeciętnej objętości zbliżyć się będzie do 20 tys. zł. Równocześnie poszczególne przedsiębiorstwa księgarskie, w wyniku bardzo wysokiego oprocentowania kredytu, całkowicie wstrzymują zakupy książek, w związku z czym na lada trafia mniej nowości. Książka przestaje być powszechnie dostępnym dobrem kultury, nauki, oświaty i postępu technicznego. W roku ubiegłym nastąpił spadek o więcej niż 1/4 liczby tytułów i egzemplarzy wydawanych książek. W rezultacie na statystycznego Polaka (po odliczeniu książek szkolnych i akademickich) przypada już mniej niż jedna książka kwartalnie. Trudności z utrzymaniem nawet tego zmniejszonego poziomu produkcji każą liczyć się z dalszym regresem, co grozi długotrwałymi i trudnymi do usunięcia konsekwencjami dla życia społecznego i intelektualnego kraju. Uczestnicy Porozumienia Wydawców przyłączyli się do poglądów tych środowisk zawodowych i twórczych, które domagają się stworzenia dla książki innych rozwiązań ekonomicznych niż dla produkcji przemysłowej, tak jak to ma miejsce w krajach prowadzących gospodarkę rynkową. Nie chodzi przy tym, by uruchomione zostały dodatkowe źródła finansowania produkcji i rozpowszechniania książek, ale tylko o to, aby książkę uwolnić — na wszystkich etapach jej wytwarzania — od nadmiernych podatków i innych obciążeń na rzecz budżetu. Nie jest słuszne traktowanie książki jako źródła pozyskiwania środków na finansowanie rosnących potrzeb budżetowych, a tym bardziej na finansowanie innej, deficytowej działalności gospodarczej.

▲ 17 bm. w Sali Rady Zamku Królewskiego w Warszawie wręczono NAGRODY M. ST. WARSZAWY. Trzynastoosobowe jury pod przewodnictwem prof. Aleksandra Gieyszтора przyznało je w tajnym głosowaniu. Nagrodami zostali uhonorowani: Stefan Bratkowski — dziennikarz; Stefan Kisielewski — prozaik, publicysta, kompozytor krytyk; siostra Cecylia Kłos — organizatorka działalności charytatywnej; Tadeusz Konwicki — prozaik, scenarzysta, reżyser filmowy; Jadwiga Krajewska — bibliotekarka; Andrzej Łapicki — aktor, reżyser (nagrodę otrzymał po raz pierwszy w 1973); Czesław Łaszek — konserwator przyrody; prof. Jan Niechłowicz — chirurg; Janina i Zbigniew Porczyński — twórcy kolekcji obrazów im. Jana Pawła II; Franciszek Starowieyski — artysta grafik, rysownik, scenograf; Maria Wieman-Hilchen — nestorka pedagogów wychowania muzycznego. W czasie wręczenia nagród (2 mln zł) prawdziwa owoacje zgotowano państwu Porczyńskim. Najwięcej głosów w tajnym głosowaniu zebrał Stefan Kisielewski, i on też podziękował w imieniu nagrodzonych. Na Zamku, równie uroczyste, wręczono także nagrody za najlepsze prace dyplomowe poświęcone Warszawie oraz stypendia prezydenckie.

▲ Jak od lat, także 17 bm. została otwarta wystawa pokonkursowa pn. „NAJLEPSZE PLAKATY WARSZAWY 1989”. Wystawa ekspozycyjna jest w Klubie MPiK „Nowy Świat” i obejmuje 29 prac autorstwa 18 grafików. Plakaty te zostały wyróżnione w ub. r. mianem najlepszych plakatów miesiąca. Spośród nich wybrano właśnie „najlepsze plakaty roku”. W grupie prac politycznych i społecznych za najlepszy uznano plakat Sławomira Janiaka i Witolda Michorzewskiego „Kuj żelazo póki Gorbaczow”; filmowym plaktem roku uznano pracę Stasysa Eilidgeviciusa do „Zwierciadła” Andrieja Tarkowskiego; teatralnym plakatem roku została wybrana praca Jana Młodożeńca do spektaklu w Teatrze Nowym wg. T. Różewicza „O wojnę powszechną za wolność ludów prosimy Cię Panie”; imprezowym plakatem roku wybrano pracę Jana Bokiewicza do wystawy grafiki Wojciecha Freudenreicha w Galerii Kordegarda. Konkurs na najlepsze plakaty Warszawy należy do najstarszych imprez plastycznych w kraju, liczy już sobie 29 lat.

▲ Po raz dwudziesty szósty kolegium twódców „Ekran” przyznało „ZŁOTE EKRYNY” wybitnym artystom i twórcom filmowym oraz telewizyjnym. Za osiągnięcia w roku 1989 otrzymali je: Jan Skotnicki — za inscenizację i reżyserię widowiska pt. „Misterium Wielkanocne” — Leona Schillera z cyklu „Z teki Leona Schillera”; Krzysztof Kieślowski — za reżyserię cyklu filmów TV „Dekalog”; Iga Cembrowska — za rolę w widowiskach teatru TV „Zmartwychwstanie Szubienicznej Toni” wg E.E. Kischy w reż. Laco Adamika i „Aktorki” Feliksa Falka w reż. Sławomira Kryńskiego; Henryk Bista — za rolę w widowiskach Teatru TV: „Wallenstein” Fryderyka Schillera w reż. Krzysztofa Babickiego, „Jacobowsky i pułkownik” Franza Werfla w reż. Edwarda Dziewońskiego, „Zaproszenie do zamku” Jeana Anouilha w reż. Krystyny Szner, „Miecz obosieczny” Jerzego Zawieyskiego w reż. Tadeusza Malaka; Ireneusz Engler — za film dokumentalny „Memento grudniowe”; Andrzej Fidyk — za film dokumentalny „Defilada”; Aleksander Malachowski — za „Rozmowy o cierpieniu”; Roman Lasocki — za cykle muzyczne „Mistrzowie polskiej wiolinistyki”, „Wirtuozi wiolinistyki” oraz „Roman Lasocki przedstawia”. Wyróżnione także „Złotymi Ekranami” najlepsze filmy zagraniczne emitowane w Telewizji Polskiej w 1989 roku. Są to: „Wichry wojny” oraz „Wojna i pamięć” — seriale wyreżyserowane i wyprodukowane przez Dana Curtisa dla Paramount Pictures Corporation, „Pisze serce” — film telewizyjny Centralnej Telewizji Radzieckiej w reżyserii Władimira Bortko.

▲ Sad Wojewódzki w Katowicach zarejestrował stowarzyszenie pn. TOWARZYSTWO SPOŁECZNO-KULTURALNE LUDNOŚCI POCHODZENIA NIEMIECKIEGO woj. katowickiego w Gliwicach. Działając na terenie tego województwa, stowarzyszenie zajmować się będzie rozwojem oświaty, kultury i sztuki niemieckiej oraz reprezentowaniem potrzeb społecznych i kulturalnych członków wobec władzy.

*

● Tokijski dziennik „Asahi Shimbun” pisze o dużym zaangażowaniu się Japonii w realizację projektu BUDOWY W POLSCE OŚRODKA CHOPINOWSKIEGO, w którym będą organizowane międzynarodowe seminaria, spotkania młodych pianistów. Dwie wielkie firmy japońskie, producent pianin „Yamaha” i Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie „Sumitomo” zamierzają przeznaczyć na ten cel (zakup akcji) 6 mln dolarów, co będzie stanowić ok. jedną trzecią zaplanowanych kosztów budowy.